

بانک رفاه

شاخص‌های ارزیابی بانکداری اسلامی

مجموعه مقالات همایش بانکداری اسلامی

بانک رفاه

مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه

اداره برنامه‌ریزی و تحقیقات

سرشناسه	: همایش بانکداری اسلامی بانک رفاه کارگران (۱۳۹۰ : مشهد)
عنوان و نام پدیدآور	: شاخص های ارزیابی بانکداری اسلامی: مجموعه مقالات همایش بانکداری اسلامی بانک رفاه/به کوشش مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه، اداره برنامه ریزی و تحقیقات بانک رفاه
مشخصات نشر	: تهران : عترت نو، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۹۴-۱۴-۴
وضعیت فهرست‌آوری	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: مجموعه مقالات همایش بانکداری اسلامی بانک رفاه.
موضوع	: بانک بانکداری (اسلام) -- کنگره ها
شناسه افزوده	: بانک رفاه کارگران، مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه
شناسه افزوده	: بانک رفاه کارگران، مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه، اداره برنامه ریزی و تحقیقات
رده بندی کنگره	: BP۲۳۰/۲۳ ۵۸۲ ۱۳۹۰
رده بندی دیویی	: ۲۸۷/۴۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۹۲۳۹۶

بانک رفاه

عنوان: شاخص های ارزیابی بانکداری اسلامی (مجموعه مقالات همایش بانکداری اسلامی)

به کوشش: مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه - اداره برنامه ریزی و تحقیقات بانک رفاه
ناشر: انتشارات عترت نو

تایپ، ویرایش، طراحی و صفحه آرایی: اداره روابط عمومی بانک رفاه
شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: عترت چاپ ۹-۶۶۴۸۱۶۳۸

نوبت چاپ: اول - پاییز سال ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۹۴-۱۴-۴

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

نشانی: خیابان ولی عصر، نرسیده به میدان ونک، شماره ۲۵۸۴، ساختمان مرکزی بانک رفاه

دورنگار: ۸۸۶۵۳۹۹۳

تلفن: ۲-۸۸۶۵۳۹۹۱

پست الکترونیکی: info@bankrefah.ir

www.refah-bank.ir

نشانی ناشر: خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان نظری غربی، کوچه فرزانه، پلاک ۱، طبقه چهارم، واحد ۱۳

تلفن: ۹-۶۶۴۸۱۶۳۸ دورنگار: ۶۶۹۵۳۱۷۴

فهرست مقالات

- پیشگفتار ۷
- سخنرانی حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر محقق‌نیا عضو هیأت مدیره بانک رفاه ۹
- درآمدی بر تدوین شاخص ربا در بانکداری اسلامی / محمدجواد محقق‌نیا و سعید مهدیخانلو ۱۷
- تبیین مدل ارزیابی بانکداری اسلامی با تأکید بر شاخص‌های اجرایی / سیدحسن اصولی و اصغر اسدی ۴۱
- ارائه شاخص‌های میزان پیاده‌سازی بانکداری اسلامی در بانک‌های تجاری ایران / رضا قاسم‌پور، عاطفه قاسم‌پور و حمیدرضا حق‌بیان ۶۱
- شاخص‌های بانکداری اسلامی / سودابه یزدانی و فاطمه کاطی‌نژاد ۸۹
- شناخت شاخص‌های ارزیابی بانکداری اسلامی / مصطفی صادق‌زاده ۱۱۵
- مقایسه تطبیقی رویکردهای متعارف رتبه‌بندی بانک‌ها و مؤسسات مالی و معرفی رویکردی ویژه بانک‌های اسلامی / امید قادری و محبوبه مدنی اصفهانی ۱۴۱
- طراحی سیستمی برای رتبه‌بندی بانک‌های اسلامی: با تکیه بر یک رویکرد تلفیقی / برگردان: محمدجواد محقق‌نیا و میثم احمدوند ۱۷۳

پیشگفتار

در دنیا بحث بانکداری اسلامی به‌عنوان یکی از مباحث مهم بانکی و مالی در کشورهای اسلامی مطرح شده است. در ایران نیز به دنبال پیروزی انقلاب اسلامی، لزوم استقرار نظام اقتصاد اسلامی به‌عنوان یکی از ضرورت‌های اساسی کشور مطرح شد. به همین منظور، اقداماتی در جهت اسلامی کردن نظام بانکی به عمل آمد، که از این اقدامات، می‌توان به کوشش‌های اولیه برای حذف بهره و برقراری کارمزد و مشارکت در سیستم بانکی و تأسیس بانک اسلامی و توسعه صندوق‌های قرض الحسنه اشاره کرد. با وجود این، با گذشت حدود ۳۰ سال از زمان تصویب و آغاز اجرای قانون بانکداری بدون ربا، طبیعی است این توقع به وجود آمده باشد که نظام پولی و بانکی کشورمان از نظر کارایی و تطبیق با شریعت دین مبین اسلام، گام‌هایی اساسی برداشته باشد. با این حال، دست کم از نظر افکار عمومی و برخی نخبگان جامعه، این نظام نتوانسته نمره قابل قبولی در ارائه خدمات بانکداری منطبق با اصول اسلامی دریافت کند.

در پاسخ به این تقاضا، سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه با عنوان «اصلاح ساختار نظام بانکی با اجرای کامل و روزآمد قانون بانکداری بدون ربا» در دستور کار نظام جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. بانک رفاه نیز مطابق با این سیاست‌ها تلاش جدی و وافر را به منظور اجرای صحیح اصول بانکداری اسلامی آغاز کرده که هدف آن، در مرحله اول، حذف ربا و حذف شبهات ربوی از کلیه فعالیت‌های بانک و در مرحله بعدی اجرای همه اصول بانکداری اسلامی و تبدیل شدن این بانک به الگوی بانکداری اسلامی در نظام بانکی کشور است.

در این راستا، «اولین همایش بانکداری اسلامی» با محوریت شاخص‌های کمی

ارزیابی بانکداری اسلامی و همچنین هم‌اندیشی در رابطه با موضوعات بانکداری اسلامی در مهرماه ۱۳۹۰ در مشهد مقدس برگزار شد که مجموعه‌ای که پیش رو دارید، شامل مقالات ارائه شده در این همایش است. امید است این مجموعه مقالات که حاصل کوشش همکاران بانک رفاه است، گامی مؤثر در جهت ترویج بانکداری اسلامی و شناخت شاخص‌های کمی و کیفی ارزیابی آن به شمار آید. از دیگر دستاوردهای این همایش، می‌توان به زمین‌سازی جهت تشکیل واحد توسعه بانکداری اسلامی در معاونت پژوهشی اداره برنامه‌ریزی و تحقیقات بانک اشاره کرد، که انتظار می‌رود این امر منشأ آثار و خدمات مؤثری در توسعه بانکداری اسلامی گردد.

در پایان باید یادآور شد که مطالب ارائه شده در مقاله‌ها، نتیجه پژوهش و مطالعه پدیدآورندگان آنهاست و نباید دیدگاه رسمی بانک رفاه تلقی شود.

در نهایت از ارائه‌دهندگان مقالات و همچنین همکاران اداره برنامه‌ریزی و تحقیقات که در به ثمر نشستن اولین همایش بانکداری اسلامی اثرگذار بوده‌اند، قدردانی می‌نمایم.

محمدجواد محقق‌نیا

سید ضیاء ایمانی

عضو هیأت مدیره بانک رفاه

رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل بانک رفاه